

Skák er lífið

Fréttaskeyti Skákakademiunnar 2. tölublað 3. árgangur 29. september 2013

Guðmundur Kjartansson

Meðal efni blaðsins:

- Yfirheyrslan: Björn Jónsson
- Viðtalið: Guðmundur Kjartansson

- **Skákþrautakeppni**

Hvernig ég varð góður

Ungur hóf ég að mæta á skákæfingar í skólanum mínum, Lundarskóla Akureyri. Það var um það bil 1991-92. Mikil skákhefð var þá í skólanum og kennarar með yfir 2000stig sem sinntu kennslunni. Margir eldri strákanna voru einnig orðnir nokkuð góðir, tefldu stundum í Skákfélaginu. Ég fékk stundum að tefla við þá, tapaði alltaf fyrst en fór svo að vinna eina og eina skák.

Fljótlega eftir að ég byrjaði að mæta á æfingar í Lundarskóla fór ég að mæta á laugardagsæfingar hjá Skákfélagi Akureyrar og haustið 1995 hófst þátttaka á opnum mótum. Þau voru yfirleitt tvisvar í viku og á þeim tefldu sterkir fullorðnir skákmenn með frá 1600-2300 skákstig. Fram að jólum tapaði ég nær öllum skákum mínum á fullorðinsmótunum fyrir utan skákir gegn jafnaldra mínum Halldóri Brynjari Halldórssyni sem gekk jafn illa gegn köllunum og mér. Áfram héldum við félagar næstu árin og auk þess að æfa í skólanum og á barna- og unglingaæfingum mættum við á öll fullorðinsmót, en lítið gekk. Það var svo um það bil við þrettán ára aldurinn sem þrautargangan fór að borga sig. Smám saman urðum við betri en flestir skákmenn á Akureyri og í Menntaskóla orðnir jafn góðir bestu skákmönnum bæjarins með um 2100-2200 skákstig. En betri urðum við ekki!

Hví er ég að röfla þetta? Jú, hér reyni ég að benda á þá staðreynd hvað taflmennska og samskipti við sterkari skákmenn eru mikilvæg hverjum þeim skákmanni sem ætlar að bæta sig. Við Halldór Brynjar lágum lítið í skákbókum þegar við vorum ungir og uppistaða barna- og unglingaæfinganna var taflmennska. Okkar lærdómur var í gegnum taflmennsku og samskipti við félagana í SA. Hraðskákir við Óla Kristjáns og svo gaukaði hann að manni hvar maður hefði getað gert betur í skákinni. Þannig var þetta.

Samskipti yngri og efnilegri skákmanna landsins við eldri, sterkari og reyndari skákmenn eru gríðarlega mikilvæg. Mikið fagnaðarefni í þeim efnum er Kynslóðamót Skákskóla Íslands þar sem ungir úrvalsnemendur fá að tefla við sterka skákmenn, stórmeistara og atvinnumenna.

Þetta þarf sífellt að auka og ekki bara hjá þeim yngstu. Afeksskákmenn sem ætla að bæta sig verða að eiga samskipti við sér sterkari skákmenn. Þetta vita þeir Hjörvar Steinn Grétarsson og Guðmundur Kjartansson sem hafa öðrum fremur byggt upp tengslanet erlendis við sterka skákmenn. Eitt af helstu hlutverkum Skáksambandsins og taflfélaganna í landinu er að veita okkar bestu skákmönnum tækifæri til að tefla við, kynnast og umgangast sér sterkari skákmenn. Í því skyni er Stórmeistaramót Taflfélags Reykjavíkur sem hefst á þriðjudaginn mikið fagnaðarefni og TR-ingum hjartanlega óskað til hamingju með framtakið.

Stefán Bergsson.

Yfirheyrslan: Björn Jónsson formaður Taflfélags Reykjavíkur

1. Uppáhalds litur? Sá blái á ítölsku landsliðstreyjunni.
2. Hvernig matur gerir þig glaðan? Ítalskur matur.
3. Hvaða drykk kanntu mest að meta? Mjólk beint úr kúnni.
4. Hver er uppáhalds höfundur þinn? Hugleikur Dagsson.
5. Hver er uppáhalds bíómyndin? Uncut útgáfan af Cinema Paradiso grætir mig alltaf.
6. Hver er uppáhalds sjónvarpsþátturinn? *Gæfa eða gjörvuleiki* ef einhver man eftir því meistarastykki. Eineygða illmennið Falconetti er eitt það eftirminnilegasta úr skjánum. Boardwalk Empire eru líka ansi þéttir.
7. Áttu þér uppáhalds leikara? Steve Buscemi. Frábær í Boardwalk Empire, og Fargo.
8. Og leikkonu? Lena Olin er frábær.

9. Á hvernig tónlist hlustarðu? Er eiginlega alæta, en þekktur fyrir ást mína á sveittu iðnaðarrokki frá áttunda áratugnum. Margoft verið gripinn “slammandi” með Journey í botni.

10. Hvert er besta mótið á ferlinum? Mótin eru ekki mörg, en trúlega var “endurkoma” mín á Skákþingi Reykjavíkur 2007 besta mótið mitt. Jafntefli við Ingvar Þór í skák sem ég átti að vinna og 115 leikja maraþon skák við Henrik Danielsen þar sem ég lék seinustu 70 leikina með hálfu mínútu á klukkunni voru báðar eftirminnilegar. Hef ekki getað neitt síðan.

11. Hver er besta skákin á ferlinum? Trúlega gegn Hjörvari Steini á sama móti. Var virkilega spennandi og athyglisverð skák. (http://www.hornid.com/cgi-bin/mwf/topic_show.pl?pid=26302)

12. Hver er uppáhalds skákmaður þinn í sögunni? Anatoly Karpov. Frábært að hafa fengið tækifæri til að kynnst þessum mikla snillingi í heimsókn hans til T.R. 2011. Gangandi alfræðibók um skák.

13. Hvaða skákbók hefur haft mest áhrif á þig? Hagnýt endatöfl eftir Keres. Ekki spurning. Ég er vel að mér í endatöflum, vandamálið er að ég kemst yfirleitt ekki alla leið í þau lengur.

14. Í hverju eru skákmenn góðir í? Að hafa skiptar skoðanir um nær alla hluti.

15. Hefurðu einhverja hjátrú varðandi taflmennsku? Já. Átti eitt sinn frábæran penna merktan Kaupþingi sem gerði mér kleift að vinna margar skákir. Hætti að virka þegar þeir breyttu nafninu í Arion og varla unnið skák síðan.

16. Hvað land er mesta skáklandið í heimi og af hverju? Rússland. Hafa hefðina og söguna með sér. Trúlega taka samt Kínverjar þetta yfir á næstu árum eins og flest annað.

17. Hver eða hvað værirðu til í að vera værir þú ekki þú sjálfur? Keith Richards. Væri gott að vera eilífur eins og hann.

18. Með hvaða þremur einstaklingum værirðu til í að snæða kvöldverð með? Frasier Crane, Kirsan Ilyumzhinov og geimverunni sem rændi honum. Tilgangur lífsins yrði ræddur.

19. Hvað er það besta sem hefur verið sagt um skák? Chess is a mental torture (Kasparov).

20. Hver er besti skákmaður Íslands? Friðrik Ólafsson.

21. Hver er fallegasta skákkona heims? Þær eru allar fallegar, hver á sinn hátt. Trúlega erum við samt að tala um photofinish milli Hörpu Ingólfs og Arianne Caoili.

22. Áttu skemmtilega skáksögu handa lesendum að lokum? Já, síðastliðinn vetur var athugað af fullri alvöru að ég færi aftur í hringinn í skákboxi, og nú gegn þungaviktarheimsmeistararanum Wladimir Klitschko. Furðulegasta spurning sem ég hef heyrt kom frá umboðsmanni hans; "so, actually how good as a chessplayer is mr. Jonsson?" Efast stórlega um að það hefði skipt einhverju máli. Til allrar lukku fyrir mig varð ekkert úr viðburðinum!

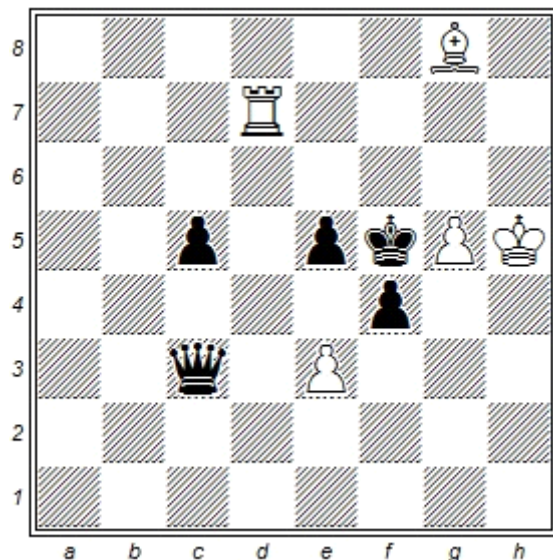
Skákþrautakeppni!

Ein erfið skákþraut birtist í hverju tölublaði Fréttaskeytisins fram að jólum og á Þorláksmessu verður dregið úr réttum svörum. Fyrir hverja rétta þraut senda inn fær sendandi einn miða í hattinn svo það er um að gera að svara sem oftast til að auka möguleika sína. Í verðlaun er m.a. ostakarfa, konfekt og skákbækur frá Skákbókasölu Hafnarfjarðar.

Svör skal senda á skakakademia@skakakademia.is

Umsjónarmaður þrautanna er Björn Ívar Karlsson.

Hvítur á leik. Finnið framhald sem tryggir hvítum vinningsstöðu.

IM Guðmundur Kjartansson: Nýkominn úr 80daga keppnisferðalagi!

Alþjóðlegi meistarinn **Guðmundur Kjartansson** er flestum skákmönnum að góðu kunnur. Tólf ára gamall vakti hann athygli á Reykjavíkurskáknotinu árið 2000 sem var haldið í Ráðhúsi Reykjavíkur. Hann náði þá góðum úrslitum gegn sterkum andstæðingum og var um tíma einn allra stigahæsti skákmaður heims í sínum aldursflokki. Guðmundur tefldi margoft fyrir Íslands hönd í yngri landsliðum og varð alþjóðlegur meistari fyrir nokkrum árum. Guðmundur hefur einn stórmeistaraáfangi sem hann náði í Skotlandi 2009. Þennan vetur einbeitir hann sér að taflmennsku og er kappinn nýkominn úr löngu keppisferðalagi á Spáni. Næsta verkefni er Stórmeistaramót Taflfélags Reykjavíkur en Guðmundur hefur verið félagi í Taflfélaginu allan sinn feril.

Stefán Bergsson tók Guðmund í viðtal.

Segðu mér aðeins frá Spánarferðinni. Ég fór út 25. júní og var að koma núna um daginn, þetta voru um 80 dagar í allt og heil sjö mót. Þau voru öll á Spáni nema eitt sem var í Andorra. Þetta var frekar stíf taflmennska en ég er ágætlega

sáttur við árangurinn og sérstaklega síðasta mótið sem ég sigraði á. Mjög gott að enda þannig.

Varstu búinn að skipuleggja alla ferðina áður en þú fórst út? Nei, ég get ekki sagt það, ég lagði upp með að tefla á svona 6-7 mótum. Ég var ekkert búinn að skipuleggja alla gistingu eða neitt svoleiðis, ég fór bara út og reddaði því þegar ég var kominn. Það skiptir auðvitað máli fyrir mig að ég tala spænsku svo þetta var ekkert mál. Ég reyndi einnig að fá eitthvað frá mótshöldurum á hverju móti, og fékk tvisvar fría gistingu. Ég fékk svo að gista í íbúð sem Cori-fjölskyldan hafði yfir að ráða, en ég kynntist þeim aðeins á ferðalaginu.

Hvernig kemur svona ferð út fjárhagslega, reyndirðu að lifa spart? Þetta kostaði náttúrulega töluvert og ég er í einhverjum mínus á VISA-kortinu eftir ferðina. TR og Skáksambandið styrktu mig og svo reyndi ég að lifa sæmilega spart. Það skiptir þó miklu máli að fá góða næringu og ég reyndi að borða sem bestan mat þó hann kostaði eitthvað. En það er hægt að spara á ýmsan hátt t.d. með því að vinna að því með góðum fyrirvara að útvega sér ódýra eða fría gistingu. Gistimöguleikar eru líka mjög mismunandi í verðlagi, á mótinu á Gíbraltar er t.d. hægt að gista á Spáni, þó það sé teflt Breta-megin, tekur ekki nema um 15 mínútur að fara yfir landamærin í hverja umferð og það muna miklu á verði.

Ertu ekki þreyttur eftir þennan túr? Ekki núna, svona þegar ég kláraði síðasta mótið var það svolítill léttir, en á meðan á þessu stóð tók þetta svolítið á, undir lokin var ég orðin nokkur þreyttur og var ekki viss um þátttöku á síðasta mótinu.

Hvað er svo planið í vetur? Það er bara að stúdera og tefla, ég einbeiti mér bara að skákinni og er hvorki að fara að vinna né í skóla. Ég er ekki farinn að plana nein mót fyrir utan Stórmeistaramót TR enda bara nýkominn heim, gæti reyndar farið til S-Ameríku strax eftir áramót. Svo er það jú auðvitað Íslandsmót skákfélaga. Ég ætla að njóta þess að tefla og halda áfram að bæta mig sem skákmann, auðvitað hefur maður markmið og það er eðlilegt fyrir mig að stefna að því að verða stórmeistari. En ég er ekkert svo mikið að hugsa um markmiðin, held það sé betra að halda bara vinnunni áfram og reyna að bæta mig jafnt og þétt sem skákmann og njóta skákarinnar.

Hvað varstu gamall þegar þú byrjaðir að tefla? Kringum sex ára.

Hver kenndi þér að tefla? Óli bróðir. (Ólafur Kjartansson skákmaður)

Hvenær og á hvaða móti tefldirðu fyrst? Einhverju móti í Taflfélaginu vantanlega eða í Skákskólanum.

Hvað var fyrsta mótið sem þú vannst? Ég man eftir fyrsta bikarnum, það var eitthvað mót í Skáksskólanum, þá var ég mjög sáttur.

Hvað áttu marga verðlaunapeninga fyrir skák, svona um það bil? Þeir eru flestir í einhverjum skókassa, hef nú ekki tölu á þeim.

Hvað áttu marga bikara? 50-60 kannski.

Hvað hefurðu farið oft til útlanda að tefla? Þetta er soldið erfið spurning, svona eins og að telja nagla í krukku, segjum fjórum sinnum á ári í nærri 20 ár sirka, kannski 80 sinnum.

Hvað áttu margar skákbækur? Hahaha, mmm....eeeeee....hundrað að minnsta kosti.

Hvaða skáktölvuforrit notarðu? Chessbase og firebird, 1.3.

Hvað æfirðu þig marga tíma á viku þegar þú ert ekki að tefla? Fer eftir því hvernig stuði ég er í, stundum er ég að allan daginn og stundum ekki neitt. Tek stundum lotur sem eru lengri en 10 tímar.

Hvort notarðu bækur eða tölvuna meir þegar þú stúderar? Nota hvoru tveggja, endatöfl og svoleiðis á borðinu en byrjanir og slíkt í tölvunni þar sem ég þarf að fara yfir mikið efni á stuttum tíma.

Með hverjum hefurðu unnið á síðustu mánuðum? Hannesi Hlífari og stundum einhverjum erlendum félögum mínum. Ég þekki orðið nokkra erlenda sterka skákmenn sem ég hef unnið með.

Hvaða þjálfara hefurðu haft gegnum árin? Ég var mikið með Helga Áss þegar ég var yngri, hitti hann reglulega, og svo náttúrulega hefur Helgi Ólafsson hjálpað mér mikið gegnum tíðina, Hannes Hlifar já í smá tíma og svo fór ég líka í nokkra einkatíma hjá Jóni Viktori. Svo ýmsir kennarar í Skáksskólanum eins og Pröstur Þórhalls og Davíð Ólafs.

Hvaða markmið áttu þér í skákinni? Ekkert að hugsa alltof mikið um það, bara fá að ferðast og tefla, stefni jú auðvitað á að verða stórmeistari sem fyrst og svo myndi maður horfa til stærri markmiða. Er samt að hugsa um að vinna jafnt og þétt og taka eitt skref í einu í stað þess að horfa of langt fram í tímann.

Hverjir hafa stutt þig mest á skákferlinum? Óli bróðir kenndi mér að tefla og notaði launin sín fyrir að bera út DV til að borga námskeið fyrir mig í Skáksskólann. Þyrfti reyndar að spyrja mömmu og pabba af hverju þau borguðu það ekki segir Guðmundur og hlær.

Hver er upphaldsbyrjunin þín? Held ég eigi enga upphaldsbyrjun, finnst gaman að tefla mismunandi byrjanir og kynnast mismunandi stöðum. Legg töluvert upp úr því að tefla margar byrjanir.

Hvaða skákbækur hefurðu mest verið að skoða undanfarið? Hef mikið verið að skoða endataflsbækur, keypti nýlega bók eftir Karsten Muller, hún verður tekin fyrir á næstunni.

Önnur áhugamál en skák? Hitta vini, hef mjög gaman af því að ferðast, hlusta mikið á tónlist, horfi á heimildarmyndir.

Hvert er besta mótið á ferlinum?

Ætli það sé ekki skoska meistaramótið 2009 þar sem ég náði stórmeistaraáfangi. Mótið fyrir það mót var sennilega eitt versta mót ferilsins svo það getur verið stutt á milli.

Hver er upphalds skákmaður þinn í sögunni? Botvinnik, Aljekin, held mikið upp á flest þessi stóru nöfn, Karpov nefni ég einnig. Fischer og Kasparov.

Í hverju eru skákmenn góðir? Mannlegum samskiptum segir Guðmundur með bros á vör.

Hefurðu einhverja hjátrú varðandi taflmennsku? Nei.

Hvað land er mesta skáklandið í heimi og af hverju? Líklega Rússland bara, útaf sögunni. Fleiri lönd má nefna eins og Armenía, Azerbaidjan, Kína, Úkraína.

Hvað er það besta sem hefur verið sagt um skák? Skákin endurspeglar lífið, finnst töluverður sannleikur í því. Varðandi ákvarðanatökur og að horfast í augu við eigin karakter.

Hver er besti skákmaður Íslands? Erfitt að segja, væri allavega til í að sjá Jóhann Hjartarson tefla meira.

Hvað varstu gamall þegar þú byrjaðir að stúdera að einhverju ráði einn heima? Var farinn að stúdera þegar ég var 7 ára, þá skoðaði ég mikið bók með skákum Kasparovs. Og með skákum Karpovs, las þær og fór yfir skákirnar.

Þá höfum við kynnst alþjóðlega meistaranum Guðmundi Kjartanssyni aðeins betur. Hugarfar hans, vinnusemi og dugnaður er til fyrirmyndar og öðrum skákmönnum á öllum aldri sem vilja bæta sig til eftirbreytni.

En hvaða skilaboð hefur Guðmundur til yngri skákanna?

Áhuginn þarf fyrst og fremst að vera til staðar og þannig kemur metnaðurinn. Maður þarf að leggja mikið á sig. Svo eru aðrir hlutir sem skiptir máli eins og borða hollan mat, hreyfa sig og sofa vel. Sérstaklega þegar maður er á mótum. Mjög mikilvægt er að fá tækifæri á móti sterkum andstæðingum, líka að tefla allar skákir í botn en ekki semja sutt jafntefli, maður fær þannig miklu meira út úr skákunum og hluti af þessu er að tapa þannig að maður þarf bara að sætta sig við það. Stúdera skákirnar með andstæðingnum eftir á, mæta tímanlega í skák til að tapa ekki óþarfa mínútum, nota tímann í skákinni vel. Það er líka gott að leggja áherslu á endatöfl þar sem byrjanir og teoríur eru alltaf að breytast en skilningur á endatöflum mun alltaf koma sér vel.

Íslandsmót skákfélaga: Spáð í spilin

- **SA féll en teflir samt í efstu deild**
- **Nýtt félag mætir til leiks**
- **Hverjir taka sæti GM Hellis c-sveitar?**

Á komandi vetri munu tíu lið tefla í fyrstu deild, eftir fjölgun í deildinni. Skákfélag Akureyrar féll síðasta vetur í 2. deild en heldur sæti sínu í kjölfar fjölgunarinnar. Nýleg sameining Goðans-Máta og taflfélagsins Hellis breytir landslaginu nokkuð; félagið á þrjár sveitir í 1. deild en hverju félagi er ekki leyft að hafa nema tvær sveitir. Því mun einhver sveit úr 2. deild flytjast upp. Hverjir verða það? Eru sveitir sem tefldu í 2. deild á síðast vetri tilbúnar í slaginn í 1. deild?

Vegna hins nýstofnaða félags GM Hellis og fyrirvara um samþykkt félagsfund félaganna er **spá fyrir Íslandsmót skákfélaga frestað** og kemur út aukaútgáfa af Fréttaskeytinu í vikunni fyrir Íslandsmót skákfélaga þegar landslag deildanna liggur endanlega fyrir.

Gagnaveitumótið: Bestu menn efstir

A-flokkur

Þá er Haustmót TR, Gagnaveitumótið að verða hálfnað, fjórum umferðum af níu er lokið. Teflt er í þremur lokuðum tíu manna flokkum og einum opnum flokki. Í a-flokki hafa stigahæstu menn tekið nokkuð forskot og þeir Jón Viktor Gunnarsson, Einar Hjalti Jensson og Stefán Kristjánsson fengið samtals 11.5 vinning af 12 gegn minni spámönnum flokksins. Stefán og Einar Hjalti mætast á mánudagskvöldið í einu af uppgjöri efstu manna. Að öðru leyti hefur lítið komið á óvart í a-flokknum.

B-flokkur

Lítill munur er á stigafjölda keppenda í b-flokki en ef til vill meiri getumunur á keppendum en stigin segja til um. Hallgerður Helga Þorsteinsdóttir, Jón Trausti Harðarson og Ingi Tandri Traustason leiða flokkinn. Kraftur hefur verið í taflmennsku þeirra allra og má leiða líkur að því að þau eigi öll eftir að hækka duglega á stigum í vetur. Verður spennandi að fylgjast með kapphlaupi forystusauðanna.

C-flokkur

Golfarinn knái Kristófer Ómersson hefur farið vel af stað og leiðir flokkinn ásamt landsliðskonunni Elsu Maríu Kristínardóttur. Spennandi verður að fylgjast með því hvort þeirra eða einhver annar keppandi vinni sér inn sæti í b-flokki á næsta ári.

D-flokkur

Í þessum flokki blandast saman skákmenn af öllum aldri og getu. Nokkrir hafa leitt flokkinn hingað til en eftir fjórar umferðir er Hilmir Hrafnsson efstur. Hilmir er nemandi í 7. bekk Kelduskóla þar sem hann hefur notið skákkennslu Braga Þorfinnssonar. Hann fær væntanlega einnig einhverja kennslu heima fyrir en faðir hans er Hrafn Loftsson sem sigraði í a-flokki Haustmótsins fyrir fáeinum árum. Hilmir er ekki bara góður í skák því nýverið varð hann Íslandsmeistari í knattspyrnu í 5. flokki með liðsfélögum sínum í Fjölni. Sannarlega mikill efnispiltur á ferðinni.

Efni næsta blaðs

- Nýtt: Heilræðahornið!
- Landsbyggðin: Þróttmiklir Þingeyingar.

- Skákkennari mánaðarins: Björn Ívar Karlsson.
- Og fleira!